

L'Empordanet

havaneres

CENT ANYS D'HAVANERES A CATALUNYA **Proj 06/2000 - RIPOLLET**

Autor: Càstor Pérez Diz

L'havanera és sens dubte una de les manifestacions musicals amb més acceptació popular avui per avui. Això no obstant, encara es reconeix com a un gènere menor dins de la música tradicional. No podem oblidar que l'havanera és un dels regals més valuosos dels nostres avantpassats recents, ni que com a herència cultural que forma part de la nostra cultura popular, mereix que se la valori en la seva mida justa.

Els nostres avis les cantaven a les trovades familiars, durant el temps de lleure, en la sobretaula, o a les tavernes, quan els pescadors no podien sortir a feinejar a causa dels temporals. D'aquesta manera l'havanera va arribar fins a nosaltres per transmissió oral, mitjançant veus amb molts pocs o cap coneixements musicals però amb una gran sensibilitat.

Una segona generació va fer pujar l'havanera dalt dels escenaris per tal que no caigués en l'oblit. S'endegava una experiència nova, de la qual no se'n sabia gairebé res. La il·lusió era molta, però els mitjans deficients i la majoria dels cantaires eren persones afeccionades, que només comptaven amb el seu propi esforç per tirar endavant un projecte com aquell. Amb quatre micròfons de baixa qualitat i una guitarra, n'hi havia prou per pujar a un escenari per recuperar aquest gènere tan nostre. Malgrat tot, van saber arribar a la gent i transmetre la sinceritat, espontaneïtat i sentiment que sortien de les seves veus i d'aquelles melodies.

Són molts els qui han descobert les havaneres dalt de l'escenari, sense haver gaudit mai de l'ambient tavernari. Aquesta tercera generació de cantaires, aporta aire fresc i renovació al gènere sense deixar de banda la tradició de les tonades més populars.

Tot i que encara hi ha qui pensa en l'havanera com en un gènere de segona línia, cal esmentar que tan els grups com els compositors actuals tenen plena consciència de la importància d'assolir un

nivell musical i interpretatiu a l'alçada de les expectatives del públic. És per això que cal incrementar els esforços en aquesta direcció; d'una banda, reclamar a tots els grups el gust per l'autocrítica i la superació; i després, que tinguin més cura amb tot el que envolta una cantada d'havaneres: demanar la infraestructura mínima per poder treballar comòdament, invertir en la qualitat dels equips de so, i fins i tot, reclamar a les institucions públiques el reconeixement de la tasca de divulgació que duen a terme tants homes i dones que treballen dia rera dia, perquè l'havanera tingui el lloc que es mereix dins de la cultura popular. I no podem, ni volem oblidar, que forma part dels nostres orígens i de la nostra tradició.

Càstor Pérez Diz